

Uzasadnienie zarządzenia z dnia 5 listopada 2018 r.

Postanowieniem końcowym Sąd ustalił sposób ponoszenia przez uczestników kosztów postępowania pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu. Referendarz wydał postanowienie w tym przedmiocie. Na powyższe postanowienie skargę złożył pełnomocnik uczestnika uiszczając opłatę w kwocie 30 zł. Zarządzeniem z dnia 5 listopada 2018 r. ustalono wysokość opłaty na 100 zł i wezwano pełnomocnika uczestnika do jej uzupełnienia.

Konieczność opłacenia skargi na orzeczenie referendarza w przedmiocie rozliczenia kosztów procesu wynika z treści art. 398²² § 5 KPC w myśl, którego skargę nieopłaconą Sąd odrzuca.

W myśl art. 25 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych „opłatę od skargi na orzeczenie referendarza pobiera się w wysokości opłaty od wniosku o wydanie tego orzeczenia, nie więcej jednak niż 100 złotych”.

Powyższy przepis nie budzi żadnych wątpliwości w sprawach w których referendarz wydaje orzeczenie co do istoty sprawy np. w postępowaniu wieczystoksięgowym. Zdaniem Sądu nie powinien budzić wątpliwości także, gdy referendarz wydaje postanowienie incydentalne w toku danej sprawy, bowiem zgodnie z utrwaloną zasadą prawa, jeżeli ustawa nie zawiera rozróżnienia, nie jest zasadne czynienie tego (*lege non distinguente nec nostrum est distinguere*).

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania jest w myśl art. 108 § 1 KPC obligatoryjnym elementem orzeczenia końcowego. Zgodnie z ww. przepisem Sąd może ustalwszy zasadę ponoszenia kosztów scedować ich wyliczenie na referendarza sądowego. W przedmiotowej sprawie o rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania nieprocesowego wnieśli także uczestnicy postępowania.

Przedmiotowa sprawa dotyczyła podziału majątku wspólnego małżonków od którego należna opłata wynosi 1000 zł. Opłata ta obejmuje także żądanie stron w przedmiocie kosztów procesu, skoro orzeczenie o nich jest obligatoryjne w orzeczeniu końcowym.

Powyższy wywód prowadzi zdaniem Sądu, zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu art. 25 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach cywilnych, do ustalenia opłaty od skargi na przedmiotowe orzeczenie referendarza na kwotę 100 zł, skoro opłata od wniosku o wydanie orzeczenia w przedmiocie podziału majątku wspólnego wynosiła 1000 zł.

Zdaniem Sądu nie są trafne inne sposoby wykładni przepisu art. 25 ust. 2 ww. ustawy. W szczególności nie jest uprawniona teza, że od skargi na orzeczenie referendarza w przedmiocie wyliczenia kosztów postępowania należna jest opłata podstawowa uregulowana w art. 14 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zgodnie z którym „opłatę podstawową pobiera się w sprawach, w których przepisy nie przewidują opłaty stałej, stosunkowej lub tymczasowej”. Przepis o opłacie podstawowej stosowany mógłby być bowiem jedynie, gdyby ustawa nie zawierała przepisu art. 25 ust. 2.

Znacznie bardziej zasadna byłaby wykładnia, że treść art. 25 ust. 2 ww. ustawy należy odnosić do opłaty od zażalenia w przedmiocie kosztów procesu, gdyby orzeczenie to wydał sąd, a nie referendarz. Pogląd ten jest racjonalny, zważywszy że opłata od skargi na orzeczenie referendarza nie powinna być wyższa niż prowadzący do tego samego celu, acz mający charakter dewolutywny, środek zaskarżenia w postaci zażalenia, które przysługiwałoby stronie, gdyby orzeczenie wydał sąd a nie referendarz. Przyjmując jednak hipotetycznie taką wykładnię, to opłata od przedmiotowej skargi wynosiłaby także 100 zł, gdyż opłata od zażalenia byłaby wyższa, bowiem stanowiłaby piątą część opłaty od wniosku.

Z tych też powodów zarządzono jak w zarządzeniu.

Dnia 22 listopada 2018 r.

ZARZĄDZENIE

odpis zarządzenia załączyć do akt sprawy, które przedstawić Przewodniczącej Wydziału celem nadania biegu zarządzeniu pełnomocnika uczestnika.